

Patrycja Kowalczyk

Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu

ANALIZA RYZYKA UBEZPIECZENIOWEGO W WYBRANYCH RODZAJACH UBEZPIECZEŃ FINANSOWYCH

1. Wstęp

W ostatnich latach ubezpieczenia finansowe na rynku polskim odgrywają coraz większą rolę. Zwiększa się liczba produktów w ramach ubezpieczeń finansowych oferowanych przez zakłady ubezpieczeń, które prowadzą działalność w dziale II. Ta zwiększająca się różnorodność produktów ubezpieczeń finansowych spowodowana jest nie tylko rozwojem rynku nieruchomości, który wpływa również na rozwój produktów oferowanych przez banki, ale również zwiększającą się świadomością przede wszystkim podmiotów gospodarczych, które poszukują różnych form zabezpieczenia się przed ryzykiem szeroko rozumianej straty finansowej.

Analiza ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach finansowych jest bardzo złożona i różni się od analogicznej analizy ryzyka dokonywanej dla pozostałych grup ubezpieczeń majątkowych.

Celem niniejszego opracowania jest pokazanie specyfiki ubezpieczeń finansowych w aspekcie ryzyka ubezpieczeniowego, ze szczególnym uwzględnieniem ubezpieczenia kredytu bankowego.

2. Pojęcie i analiza ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach finansowych

Ryzyko ubezpieczeniowe definiowane jest na wiele sposobów. Nie istnieje w zasadzie jedna spójna definicja ryzyka ubezpieczeniowego. W literaturze przed-

miotu (por. [6; 7]) można znaleźć wiele podejść do definicji ryzyka ubezpieczeniowego. Do najważniejszych należą m.in.:

- 1) ryzyko jako szansa wystąpienia straty,
- 2) ryzyko jako możliwość wystąpienia straty,
- 3) ryzyko jako stan, w którym istnieje możliwość straty,
- 4) ryzyko jako dyspersja rezultatów rzeczywistych i oczekiwanych,
- 5) ryzyko jako prawdopodobieństwo wyniku innego niż oczekiwany,
- 6) ryzyko jako niepewność,
- 7) ryzyko jako niebezpieczeństwo,
- 8) ryzyko jako przedmiot ubezpieczenia.

Definicje te są jak najbardziej prawidłowe, lecz żadna z nich nie ujmuje ryzyka ubezpieczeniowego kompleksowo.

Istnieje również teoria klasyfikacji ryzyka ubezpieczeniowego, która dokonuje podziału ryzyka w zależności od odpowiedniego kryterium (szerzej: [7]). Jednym z istotnych kryteriów jest kryterium metod kwantyfikacji, które dzieli ryzyko ubezpieczeniowe na:

1) ryzyko probabilistyczne, które można policzyć z użyciem metod matematycznych (ryzyko aprioryczne) lub z wykorzystaniem danych statystycznych (ryzyko statystyczne),

2) ryzyko estymacyjne, w przypadku którego możliwa kwantyfikacja obarczona jest dużym błędem, co powoduje zbliżenie tego ryzyka do niepewności, przez co może stać się ono nieubezpieczalne.

Innym istotnym podziałem ryzyka ubezpieczeniowego jest podział ze względu na kryterium konsekwencji ryzyka. Wyróżnia się tutaj:

1) ryzyko spekulatywne, którego zrealizowanie może spowodować zysk, stratę lub brak straty bądź zysku,

2) ryzyko czyste, w przypadku którego zrealizowanie ryzyka powoduje stratę majątkową, natomiast brak jego realizacji nie przynosi żadnych korzyści.

Ryzyko czyste podlega jeszcze dalszej klasyfikacji i dzieli się na: ryzyko osobiste, ryzyko własności, ryzyko „odpowiedzialności” oraz ryzyko „z winy innych”.

Wyróżnione tutaj podziały są dość istotne w przypadku ubezpieczeń finansowych, bowiem podstawowe w tym przypadku ryzyko osiągnięcia straty finansowej może być zakwalifikowane m.in. do ryzyka statystycznego, gdyż np. zakłady ubezpieczeń do obliczenia prawdopodobieństwa braku spłaty kredytu mieszkaniowego będą wykorzystywały dostępne odpowiednie dane, które pochodzą m.in. z bazy danych banków dotyczących przebiegu spłacalności kredytów.

Analiza ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach finansowych jest procesem złożonym i wielopłaszczyznowym. Dokonywana jest ona zarówno w skali mikro-, jak i makro-, na płaszczyźnie ekonomicznej, finansowej, prawnej oraz organizacyjnej. Analizę i ocenę ryzyka można tutaj podzielić na kilka poziomów (por. [4; 6]):

1. Poziom ogólny, gdzie dokonywana jest przede wszystkim analiza sytuacji makroekonomicznej kraju (wzrost produktu krajowego, inflacja, bezrobocie, dochody ludności, obroty zagraniczne i krajowe), jak również struktura i charakter gospodarki, w tym m.in. udział poszczególnych branż w tworzeniu dochodu narodowego, udział poszczególnych branż w eksporcie i imporcie, koncentracja geograficzna eksportu i importu. Ponadto dokonywana jest tutaj analiza uregulowań prawnych, sytuacji politycznej kraju.

2. Poziom branżowy, gdzie oceniana jest sytuacja danej branży, uwzględniająca jej specyfikę, w tym również m.in. udział należności straconych, spornych, przeterminowanych w należnościach ogółem, wzrost sprzedaży, zyski netto, okres obrotu należnościami i zobowiązaniami, okres obrotu zapasów produktów gotowych i towarów, przewidywane zmiany popytu na usługi lub towary dostarczane przez daną branżę, prognozowane zmiany w otoczeniu prawnym.

3. Poziom klienta, gdzie dokonywana jest analiza jego sytuacji ekonomiczno-prawnej, standingu finansowego, możliwości kapitałowych, wiarygodności, pozycji na rynku (nie tylko w chwili oceny ryzyka, ale również wcześniejszej) oraz analiza jego partnerów handlowych (również ich pozycji na rynku, możliwości finansowych oraz rzetelności w wywiązywaniu się z zawartych pomiędzy nimi umów).

4. Poziom zobowiązania podlegającego ubezpieczeniu, gdzie oceniana jest możliwość realizacji danego przedsięwzięcia jak również ewentualnych zagrożeń.

5. Poziom produktu ubezpieczeniowego, gdzie analizowany jest zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej, okres ubezpieczenia, przyjmowanych zabezpieczeń regresu.

Dokonanie analizy ryzyka ubezpieczeniowego w przypadku ubezpieczeń finansowych – jak widać – wymaga posiadania informacji z wielu dziedzin, stąd czasami okres zarówno oceny ryzyka, jak i ustalenia wysokości składki ubezpieczeniowej jest dość długi.

3. Rodzaje ryzyka w ubezpieczeniach finansowych

Ryzyko obejmowane ochroną ubezpieczeniową w ubezpieczeniach finansowych można podzielić na dwa podstawowe rodzaje: ryzyko handlowe i ryzyko niehandlowe. Ryzyko handlowe związane jest z prowadzoną działalnością i dotyczy niewypłacalności danego podmiotu. Urzeczywistnia się ono najczęściej w trzech przypadkach [6]:

- 1) prawnie stwierdzonej niewypłacalności dłużnika, tj.
 - bankructwo dłużnika,
 - zawieszenie wypłat przez dłużnika i wystąpienie do wierzycieli o układy,
 - brak majątku dłużnika;

2) faktycznej niewypłacalności dłużnika – utrata płynności, jak również trwała niewypłacalność;

3) przewlekłej zwłoki (niewypłacalność domniemana) – nieuregulowanie należności w ustalonym okresie – nie dłuższym niż 180 dni od terminu płatności.

Należy tutaj podkreślić, iż w praktyce zdarzają się opóźnienia tzw. zwykłe, które nie są następstwem niemożności wykonania zobowiązania przez dłużnika. Mogą one stanowić jedynie sygnał o zagrożeniu. Istnieje również tzw. opóźnienie kwalifikowane, czyli takie, które wynika z okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność (szerzej zob. w [1] oraz w art. 476 k.c.). Natomiast ryzyko nie-handlowe jest ryzykiem nadzwyczajnym, które pozostaje poza kontrolą stron ubezpieczenia. Do grupy tych rodzajów ryzyka zalicza się:

1. Ryzyko polityczne, które jest wynikiem działań politycznych. Przejawem tego ryzyka mogą być [4]:

- zdarzenia społeczne, do których należą: wojny, rewolucje, strajki, zamieszki, akty terroryzmu, naciski grup konsumenckich lub ekologicznych;
- decyzje administracyjne, przepisy prawne oraz przejawy interwencji państwa w życie gospodarcze, do których należą m.in.: nacjonalizacja, komunalizacja, wywłaszczenie, konfiskata, zerwanie kontraktu, odmowa uznania roszczeń z akredytywy lub gwarancji wystawionej przez bank państwowy, blokady międzynarodowe, cofnięcie licencji eksportowej lub importowej, wprowadzenie ograniczeń kwotowych lub ilościowych w eksporcie i/lub imporcie, blokada realizacji inwestycji, embargo.

2. Ryzyko katastrofalne, które związane jest przede wszystkim z siłami przyrody, tj. trzęsieniami ziemi, powodzią, wybuchami wulkanu, huraganami. Do tej grupy zaliczane są również rodzaje ryzyka, które nie są związane z działaniem sił natury, tj. katastrofy nuklearne, ekologiczne, skażenia chemiczne lub biologiczne.

3. Ryzyko specyficzne, które może być związane np. z nieuczciwością klientów bądź też postępowaniem niezgodnym z ustalonymi zasadami.

Tabela 1. Udział kredytów walutowych w kredytach sektora niefinansowego (w %)

Grupa kredytobiorców	2000	2001	2002	2003	2004
Sektor niefinansowy :	21,6	24,6	25,8	30,4	24,1
- gospodarstwa domowe	10,1	19,0	23,6	29,9	25,1
- podmioty gospodarcze	25,4	26,6	29,4	33,3	25,2

Źródło: [10].

Istnieje również ryzyko kursu walutowego, które literatura przedmiotu różnie definiuje. Może być ono bardzo istotne w szczególności w przypadku kredytu kupieckiego, jak również kredytu bankowego. Jak pokazuje tab. 1, do końca roku 2003 udział kredytów walutowych w kredytach ogółem dla sektora niefinansowego w Polsce stale rósł. W roku 2004 obniżył się, lecz nadal stanowił ¼ kredytów udzielonych zarówno gospodarstwom domowym, jak i podmiotom gospodarczym.

4. Ryzyko ubezpieczeniowe w aspekcie ubezpieczenia kredytu bankowego

Coraz więcej zakładów ubezpieczeń funkcjonujących na rynku polskim wprowadza do swojej oferty produktowej ubezpieczenia związane z kredytami bankowymi. Dotyczą one w szczególności kredytów mieszkaniowych, bo te są najczęściej ubezpieczane. Poza tym kredyty mieszkaniowe stanowią największy udział w strukturze kredytów dla sektora niefinansowego (na koniec roku 2004 stanowiły 22,7% wszystkich udzielonych kredytów). Biorąc pod uwagę tylko indywidualnych klientów, udział tych kredytów w strukturze wszystkich kredytów udzielanych tym podmiotom podwoił się w ciągu pięciu lat, licząc od roku 2000, i w roku 2004 wynosił 43,2%. Ten zwiększający się popyt na kredyty mieszkaniowe generuje rozwój produktów ubezpieczeniowych. Do najczęstszych produktów będących zabezpieczeniem kredytu mieszkaniowego należą:

- ubezpieczenie kredytów i pożyczek hipotecznych w okresie pomostowym,
- ubezpieczenie kredytów mieszkaniowych (hipotecznych, budowlano-hipotecznych) z niskim wkładem własnym,
- ubezpieczenie kredytobiorców i pożyczkobiorców zawierających umowy kredytu lub pożyczki hipotecznej,
- ubezpieczenie osób fizycznych na wypadek utraty pracy,
- ubezpieczenie osób fizycznych na wypadek czasowej niezdolności do pracy.

Nie wszystkie z tych produktów należą do ubezpieczeń, które są wymagane przez banki. Z reguły wymaganiem ubezpieczeniem przy zawieraniu umowy kredytowej jest ubezpieczenie kredytu hipotecznego w okresie pomostowym (czyli do momentu ustanowienia hipoteki) oraz ubezpieczenie kredytu hipotecznego z niskim wkładem własnym (jeżeli oczywiście kredytobiorca nie posiada wymaganego wkładu własnego).

Zwiększający się popyt na wspomniane produkty bankowe (którego potwierdzeniem jest wzrost składki przypisanej brutto przedstawionej w tab. 2), jak również zwiększająca się liczba ubezpieczanych kredytów, powodują, iż zakłady ubezpieczeń przyjmują na siebie coraz większe ryzyko.

Istnieją pewne czynniki, które determinują ryzyko zakładu ubezpieczeń rozumiane przede wszystkim jako:

- 1) prawdopodobieństwo zaprzestania przez kredytobiorcę spłaty raty kredytu,
- 2) wskaźnik szkodowości umowy ubezpieczenia lub portfela umów ubezpieczenia zawartych z bankami.

Do takich najważniejszych czynników należą [5]:

- procedury bankowe,
- doświadczenie i merytoryczne przygotowanie pracowników banku,
- wyniki dotychczasowej działalności banku,
- przewidywany wolumen ubezpieczanych kredytów,
- wysokość składki ubezpieczeniowej.

Tabela 2. Wysokość składki przypisanej brutto (w tys. zł) w ubezpieczeniach finansowych w latach 2002-2005

Wyszczególnienie	2002			2003		
	osoby fizyczne	przedsiębiorstwa	inne podmioty	osoby fizyczne	przedsiębiorstwa	inne podmioty
Ubezpieczenia kredytu	1 769	171 859	1 164	240	201 625	2 853
Gwarancje ubezpieczeniowe	3 350	99 624	11 563	4 691	100 819	7 194
Ubezpieczenia różnych rodzajów ryzyka finansowego	20 923	129 565	8 768	8 295	178 745	2 214
	2004			2005		
	osoby fizyczne	przedsiębiorstwa	inne podmioty	osoby fizyczne	przedsiębiorstwa	inne podmioty
Ubezpieczenia kredytu	267	257 976	2 597	203	313 054	2 193
Gwarancje ubezpieczeniowe	3 269	109 498	7 836	1 736	123 554	10 824
Ubezpieczenia różnych rodzajów ryzyka finansowego	15 569	243 439	4 414	29 297	196 577	15 782

Źródło: [9].

Aby jak najlepiej zabezpieczyć się przed ryzykiem braku spłaty kredytu, należy dobrać odpowiednie produkty ubezpieczeniowe, które będą chroniły kredytobiorcę przed wypowiedzeniem umowy kredytu, a zakład ubezpieczeń przed koniecznością wypłaty bankowi odszkodowania (szerzej: [5]).

Jest coraz więcej rodzajów ubezpieczanego ryzyka związanego z kredytami, przede wszystkim z kredytami mieszkaniowymi (hipotecznymi). Jednym z najważniejszych jest jednak ryzyko związane z kredytobiorcą. Na ocenę tego ryzyka wpływ ma bardzo wiele czynników, m.in. wiek kredytobiorcy, płeć, wysokość dochodów, posiadany majątek, wysokość innych zobowiązań, wykształcenie, miejsce i forma zatrudnienia, stanowisko pracy, obywatelstwo, historia kredytowa, miejsce zamieszkania, liczba kredytobiorców, stan cywilny. Analizując zdolność potencjalnego kredytobiorcy do spłaty kredytu, należy brać pod uwagę nie tylko jego aktualną zdolność kredytową, ale również możliwość spłaty kredytu w przyszłości. Jest to bardzo istotny czynnik, gdyż kredyty hipoteczne są w większości kredytami długoterminowymi. Banki dokonują oceny ryzyka kredytobiorcy na podstawie metod scoringowych. Dzięki temu udzielają kredytów tym klientom, których poziom ryzyka jest akceptowalny przez bank (szerzej: [3]). Drugim istotnym ryzykiem, które pojawia się przy udzielaniu kredytu mieszkaniowego, jest ryzyko związane z księgą wieczystą. Ryzyko to w zasadzie nie zależy ani od banku, ani też w większości przypadków od kredytobiorcy – chyba że dotyczy to sytuacji, w której wniosek o wpis hipoteki do księgi wieczystej zostaje cofnięty, gdyż kredytobiorca nie dokonał uzupełnienia braków formalnych lub gdy kredytobiorca wycofał wniosek. Ryzyko to pojawia się z reguły przed uruchomieniem kredytu. Istnieją czasami pewne problemy, aby dokonać przeglądu księgi wieczystej. Jeżeli natomiast kredytowana nieruchomość nie posiada księgi wieczystej, to banki zawie-

rają klauzule w umowie kredytowej dające pewien czas kredytobiorcy na złożenie wniosku o założenie księgi wieczystej i dokonanie w niej odpowiednich wpisów.

Kolejne ryzyko to ryzyko rynku nieruchomości. Może ono dotyczyć uczestników rynku nieruchomości, jak również kredytowanej nieruchomości, która ma stanowić docelowe zabezpieczenie kredytu. Ryzyko rynku nieruchomości związane z uczestnikami tego rynku, tj. inwestorami, spółdzielniami mieszkaniowymi oraz deweloperami, wiąże się najczęściej z ich pozycją na rynku, okresem funkcjonowania na rynku, doświadczeniem, ich sytuacją finansową, jak również z wywiązywaniem się z umów sprzedaży lokali mieszkalnych zawartych z nabywcami. Natomiast ryzyko danej nieruchomości związane jest z położeniem tej nieruchomości, jak również z wyceną tej nieruchomości, na którą ma wpływ wiele czynników, m.in. jej lokalizacja, stan techniczny, kondygnacja, otoczenie i sąsiedztwo.

Istotne jest również ryzyko makroekonomiczne, o którym wspomniano już wcześniej. Ważne jest jednak, aby portfel kredytobiorców był tak dobrany, aby czynniki makroekonomiczne miały jak najmniejszy wpływ na zaprzestanie spłaty kredytu.

Warto zwrócić uwagę również na ryzyko „negatywnej selekcji” [2]. Na „młodym” polskim rynku najskuteczniejszą formą ograniczania ryzyka wystąpienia negatywnego kapitału po stronie zakładu ubezpieczeń jest stosowanie portfelowej umowy ubezpieczenia, dzięki której ubezpieczany jest cały portfel kredytów udzielonych przez bank. W większości przypadków zakłady ubezpieczeń funkcjonujące na rynku polskim stosują właśnie ten rodzaj umowy. W takiej sytuacji w zasadzie nie pojawia się problem konkurencyjności zakładów ubezpieczeń w ramach portfela kredytowego danego banku. Jednak wybór jednego zakładu ubezpieczeń może generować właśnie ryzyko negatywnej selekcji.

Kolejnym ryzykiem jest ryzyko umowy ubezpieczenia [8], w której mogą się pojawić zapisy generujące ryzyko zarówno dla banku, jak i zakładu ubezpieczeń. Dla zakładu ubezpieczeń bardzo istotny jest katalog ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności. Zbyt szeroki powoduje w zasadzie tylko pozorną ochronę ubezpieczeniową, natomiast zbyt wąski może być źródłem wielu roszczeń w stosunku do zakładu ubezpieczeń.

Oprócz wymienionych rodzajów ryzyka ubezpieczeniowego związanych z kredytem bankowym, a dokładnie z kredytem mieszkaniowym (hipotecznym), można wymienić jeszcze wiele innych. Zapewne w zależności od konkurencyjności produktów bankowych będą się też ryzyka zmieniały.

Należy jeszcze tutaj wspomnieć, iż obecnie większość zakładów ubezpieczeń bazuje na ocenie kredytobiorcy dokonanej przez bank. Ponadto zakłady ubezpieczeń z reguły ubezpieczają cały portfel kredytowy danego banku (np. portfel kredytów mieszkaniowych), co oznacza, że nie skupiają się one na ocenie indywidualnego kredytobiorcy. Podejście takie nie jest więc subiektywne, a to może spowodować w przyszłości niekorzystne konsekwencje dla zakładów ubezpieczeń.

Tabela 3. Wartość współczynnika szkodowości brutto w ubezpieczeniach finansowych w latach 2001-2005 (w %)*

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005
Ubezpieczenie kredytu	88,20	53,47	44,23	7,29	26,29
Gwarancje ubezpieczeniowe	108,27	74,84	21,80	17,47	36,73
Ubezpieczenia różnych rodzajów ryzyka finansowego	10,11	39,20	10,82	41,71	30,20

* Współczynnik szkodowości brutto = ((odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto+ zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto)/składka zarobiona brutto) · 100%.

Źródło: [9].

Kończąc krótkie omówienie ryzyka ubezpieczeniowego, warto jeszcze wspomnieć o szkodowości w grupach ubezpieczeń finansowych (w tym ubezpieczenia kredytu). Jak pokazuje tab. 3, w przypadku ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowych od roku 2001 do roku 2004 współczynnik szkodowości miał tendencję spadkową, natomiast w roku 2005 zdecydowanie się zwiększył. Biorąc pod uwagę zwiększające się kwoty zebranej składki ubezpieczeniowej, w przypadku ubezpieczeń kredytu można przypuszczać, że zakłady ubezpieczeń w roku 2005 wypłaciły więcej odszkodowań z tytułu tych ubezpieczeń. Należy zaznaczyć, że wraz ze wzrostem udzielanych przez banki kredytów rośnie prawdopodobieństwo realizacji coraz większej liczby rodzajów ryzyka przyjętego do ubezpieczenia. Tabela 3 pokazuje również, że współczynnik szkodowości dla ubezpieczeń różnych typów ryzyka finansowego nie ma zachowanego trendu. W zależności od rodzaju ubezpieczonego ryzyka współczynnik szkodowości może zmieniać swoją wartość.

5. Podsumowanie

Przedstawione dane dotyczące liczby udzielanych kredytów, jak również wspomniany rozwój tego produktu bankowego pokazują, że polski rynek ubezpieczeń finansowych będzie się nadal rozwijał. Zakłady ubezpieczeń, które przyjmują na siebie coraz większe ryzyko, bo portfele kredytowe są coraz większe, będą zobowiązane do coraz bardziej wnikliwej oceny ryzyka ubezpieczeniowego. Z zaprezentowanych rozważań dotyczących tego ryzyka wynika, że jest to proces złożony oraz wymagający dokładnej analizy. Z obserwacji rynku – jak już wspomniano – wynika, że zakłady ubezpieczeń, jak na razie, nie dokonują indywidualnej oceny kredytobiorcy, tylko ubezpieczają całe portfele. Jednak w przyszłości powinno się to zmienić, gdyż może się okazać, że dzięki takiemu poniekąd uproszczonemu podejściu niektóre składki ubezpieczeniowe mogą być zbyt niskie w stosunku do ubezpieczonego ryzyka. Takie wnioski będzie można przedstawić jednakże dopiero po pewnym czasie, a dokładnie po kilkuletniej obserwacji portfeli kredytowych i współczynnika szkodowości.

Literatura

- [1] Holly R. (red.), *Ubezpieczenia finansowe i gwarancje ubezpieczeniowe*, Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2003.
- [2] Hołyński T., *Typy ryzyka ubezpieczyciela kredytu hipotecznego – próba estymacji*, „Finansowanie nieruchomości” 2004 nr 1(1).
- [3] Kolasiński S., *Pomiar ryzyka w scoringu kredytów mieszkaniowych*, [w:] K. Jajuga, Z. Krysiak (red.), *Ryzyko kredytowe wiarytelności hipotecznych*, ZBP, Warszawa 2004.
- [4] Kukielka J., Poniewierka D., *Ubezpieczenia finansowe*, Oficyna Wydawnicza Branta, Warszawa-Bydgoszcz 2003.
- [5] Machała D., *Ryzyko firmy ubezpieczeniowej*, „Finansowanie nieruchomości” 2005 nr 2(3).
- [6] Monkiewicz J. (red.), *Podstawy ubezpieczeń – produkty*, Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2003.
- [7] Śliwiński A., *Ryzyko ubezpieczeniowe*, Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2002.
- [8] Tkacz J., *Charakterystyka ubezpieczenia kredytu hipotecznego do momentu ustanowienia hipoteki*, „Finansowanie nieruchomości” 2005 nr 1(2).
- [9] www.knuife.gov.pl.
- [10] www.nbp.pl.

ANALYSIS OF INSURANCE RISK IN THE SELECTED TYPES OF FINANCIAL INSURANCE

Summary

In recent years the financial insurance has been of more and more importance on the Polish market. The number of products within the scope of financial insurance offered by insurance companies conducting business activity in branch II is increasing. This increasing range of financial insurance products is caused not only by the development of the real estate market affecting also the development of products offered by banks, but also first of all by the increasing awareness of business entities, which look for different forms of protection against a broadly defined financial risk.

Analysis of insurance risk in the financial insurance is very complex and differs from the analogous risk analysis made for other groups of property insurance.

The aim of this study is to present the specificity of financial insurance from the point of view of insurance risk taking into special consideration the insurance of bank credit.